

Culturele Organisatie Hellendoorn

ZiNiN

WILLEM ALEXANDERSTRAAT 7 7442 MA NIJVERDAL WWW.ZININ.COM | WWW.VVHELLEDOORN.NL

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	5
2. Inleiding	6
3. ZINiN Bibliotheek	8
4. ZINiN Theater	10
5. ZINiN Cultuur	12
6. ZINema	14
7. Openluchttheater Nijverdal (OTN)	15
8. De Smidse	16
9. Toeristisch Bureau Hellendoorn	17
10. Facilitair en verhuur	21
11. Sociaal	22
12. Raad van Toezicht	23

1. Voorwoord

ZINiN kijkt terug op een jaar waarin we vooral aan onze toekomst hebben gewerkt. Wie is ZINiN? 'Waar willen we naartoe?' 'Welke doelen willen we de komende jaren nastreven?' Door onszelf kritische vragen te stellen hebben we onze missie en visie herijkt en hebben we onszelf concrete doelen gesteld.

Dit traject hadden we niet succesvol kunnen doorlopen zonder de extra inzet van onze medewerkers. Samen met hen gaan we de komende jaren op weg naar onze nieuwe horizon. Ook zoeken we steeds intensiever afstemming en samenwerking buiten onze eigen organisatie. We zijn er daarom van overtuigd dat we deze uitdaging aankunnen, maar weten ook dat het veel gaat vragen van zowel onze medewerkers als onze lokale partners. Het eindresultaat zal echter zeker de moeite waard zijn. Het gaat iedere inwoner van de gemeente Hellendoorn iets opleveren, namelijk nieuwe kennis, inspiratie, ontspanning én uitdaging.

We kijken met tevredenheid terug op 2016. De gestelde doelen zijn behaald. Helaas zien we ook dat de ontwikkeling op een aantal onderdelen stilstaat. Het is daarom goed dat we onszelf altijd weer nieuwe uitdagingen opleggen en dat we blijven streven naar vernieuwing en ontwikkeling. Cultuur moet immers nooit stilstaan.

Chris Funk
Algemeen directeur ZINiN

2. Inleiding

Missie, visie, kernwaarden en pijlers

In het begin van 2016 zijn we begonnen met het herdefiniëren van onze missie, visie en kernwaarden. De vorige keer dat we hiermee aan de slag gingen, was alweer zeven jaar geleden: in 2009. Het MT wilde graag de geldende uitgangspunten toetsen en deze daar waar nodig aanpassen aan de huidige eisen. In dit traject heeft het MT zich laten adviseren door domeinspecialisten uit de eigen ZINiN-organisatie én externe adviseurs van Rijnbrink. In diverse bijeenkomsten heeft deze groep specialisten aan nieuwe uitgangspunten, kernwaarden en pijlers gewerkt. Het resultaat, een meerjarenplan, is in een personeelsbijeenkomst aan de gehele ZINiN-organisatie en alle stakeholders gepresenteerd.

De nieuwe missie en visie luidt:

Het ondersteunen en stimuleren van het culturele, toeristische en recreatieve leven in de gemeente Hellendoorn.

We noemen dit onze grondgedachte, waarin ook heel duidelijk het werkgebied van ZINiN naar voren komt. Het werkgebied waar ZINiN in gespecialiseerd is en waarin zij dé toonaangevende organisatie is.

Zoals gezegd zijn ook de kernwaarden opnieuw vastgesteld. Deze luiden als volgt:

- Passie en plezier
- Kennis gedreven
- Gastvrij
- Creatief en innovatief
- Inspirerend
- Duurzaam

Vanuit de missie en visie gaat ZINiN opereren op het snijvlak van cultuur, maatschappelijke ondersteuning, informatie en educatie, recreatie, dienstverlening en ondersteuning. Deze vallen onder vier pijlers:

- Verbeelding en beleving
- Informeren
- Leren
- Faciliteren

Samenwerkingspartners voor de toekomst

ZINiN werkt lokaal; in de gemeente Hellendoorn, voor de gemeente Hellendoorn. Daar waar dat kan trekken we samen op met plaatselijke partners zoals de gemeente Hellendoorn, Stichting de Welle, verschillende welzijnsorganisaties, culturele verenigingen, onderwijsinstellingen, ondernemersorganisaties, de lokale omroep en de verschillende cultuurhuizen. Samen met een aantal van deze partners hebben we eind 2016 de nieuwe missie en visie van ZINiN besproken. Ook zijn in deze bijeenkomst enkele concrete projecten doorgenomen. De bijeenkomst was vruchtbaar, en dat geeft veel vertrouwen voor een goede samenwerking in de toekomst.

Projectstructuur

Voortvloeiend uit de nieuw vastgestelde uitgangspunten is er een interne projectprocedure beschreven voor discipline-overstijgende projecten. Hiervoor reserveren we middelen en stellen we resultaten en inzet vooraf vast.

Plannen voor de toekomst

Naar aanleiding van onze nieuwe missie en visie zijn er twee projecten gestart die voor de nodige vernieuwing moeten zorgen. Binnen 'de Academy' gaan we veel verschillende producten aanbieden op het gebied van educatie, zelfredzaamheid en intuïtief leren. Het tweede project noemen we 'de Huiskamer'. We zien dat er steeds meer behoefte is aan een plek - een inspirerende en gastvrije omgeving - waar men elkaar kan ontmoeten. In 'de Huiskamer' kan alleen of in groepen worden gewerkt, kunnen mensen elkaar ontmoeten en kunnen zij gebruik maken van de collectie van de ZINiN Bibliotheek.

Beide projecten zijn eind 2016 gestart en zijn op het moment van schrijven nog niet opgeleverd. Naar verwachting zal 'de Academy' eind 2017 starten. Omdat bij het project 'de Huiskamer' veel externe partners zijn betrokken, is het lastig om daarvoor al een opleverdatum te noemen.

Cultuurnota

Begin 2016 is ZINiN door de wethouder uitgenodigd om mee te denken over een nieuwe cultuurnota. Tijdens de daaropvolgende bijeenkomsten is er met diverse partijen gesproken over de aanpak. De keuze is gevallen op een methode waarbij de burger maximale inspraak heeft. Natuurlijk denkt ZINiN ook van harte mee; we volgen de ontwikkelingen op de voet. De cultuurnota is momenteel nog in de ontwikkelingsfase.

De Smidse

In 2016 heeft ZINiN zich verder gericht op de ontwikkeling van De Smidse als podium voor onverwachte en ad-hoc geprogrammeerde optredens. Hiervan zijn er in het najaar van 2016 al enkele geprogrammeerd, met wisselend succes. Om het pand geschikt te maken om dienst te doen als een professioneel podium, zijn er met weinig middelen stappen gezet om de akoestiek en bruikbaarheid verder te verbeteren. ZINiN heeft besloten om dit podium de komende jaren verder te gebruiken voor een beperkte en alternatieve programmering van muziek en theater, maar ook om het te gebruiken als cultuurwerkplaats voor diverse projecten en groepen.

Brede samenwerking met de gemeente Hellendoorn

Naast het cultuurbeleidsoverleg is er in 2016, naar aanleiding van de nieuwe missie en visie, ook een nieuwe overleg-agenda ontstaan. Hierbij wil de gemeente Hellendoorn verder kijken dan solitaire beleidsvelden en wil de gemeente daarnaast de scope breder trekken. Samen met andere afdelingen binnen de gemeente kijkt ZINiN waar cultuur een positief effect kan hebben op zaken als vestigingsklimaat, geluk, werkgelegenheid, opleiding, detailhandel en toerisme. We verwachten dat dit gaat leiden tot nieuwe afspraken over samenwerking en effectmonitoring.

3. ZINiN Bibliotheek

De ZINiN Bibliotheek is een aantrekkelijke en inspirerende plek waar bezoekers aan hun persoonlijke ontwikkeling kunnen werken. Kortom: de ZINiN Bibliotheek maakt mensen rijker! Dit proces is al voor 2016 ingezet, maar heeft in dit jaar steeds meer vorm gekregen. Door samen te werken met verschillende organisaties en verenigingen zijn we tot een steeds rijker aanbod gekomen. In dit jaarverslag delen we graag een aantal voorbeelden.

Digitale cursussen, workshops en inloopspreekuren

De ZINiN Bibliotheek staat altijd klaar voor mensen die moeilijk hun weg vinden in de digitale wereld. Denk aan het invullen van het belastingformulier of het aanvragen van (huur)toeslag. Met onze cursussen 'Digisterker', 'Klik & Tik' en 'Omgaan met uw iPad/tablet' krijgen mensen deze vaardigheden onder de knie. Ook onze inloopspreekuren hebben mensen op weg geholpen. Door samenwerking met de ouderenbonden kwamen vrijwilligers en klanten graag in onze Bibliotheek.

Taal en lezen

Lezen en voorlezen vinden we als ZINiN Bibliotheek heel belangrijk. Dit wordt dan ook in meerdere projecten ondersteund. In 2016 werd een nieuw project gelanceerd: Het *VoorleesFestival* een wedstrijd waarbij ouders strijden om de titel voorleeskampioen van de school, waarbij kinderen de jury vormen. De wedstrijd werd georganiseerd om ouders te betrekken bij het lezen en voorlezen én om hen te laten zien hoe belangrijk hun rol hierin is.

Daarnaast helpt de ZINiN Bibliotheek mensen die moeite hebben met de Nederlandse Taal. De VoorleesExpress stimuleert de taalontwikkeling van kinderen en verrijkt de taalomgeving thuis. Ook versterken we hiermee het partnerschap tussen school en ouders. Vrijwilligers lezen voor in gezinnen waarbij de kinderen (tussen twee en acht jaar) een taalachterstand hebben of waarbij het risico groot is dat zij in de toekomst een taalachterstand gaan ontwikkelen. Tot slot heeft onze samenwerking met Stichting de Welle en gemeente Hellendoorn geleid tot een goed functionerend Taalpunt in onze Bibliotheek.

	2015	2016
Taalpunt	9 cliënten in een taaltraject 12 alliantiepartners	23 cliënten in een taaltraject 17 alliantiepartners
VoorleesExpress (kinderen tussen 0 tot 8 jaar)	6 gezinnen 8 voorleesvrijwilligers	16 gezinnen 20 voorleesvrijwilligers
VoorleesExpress Plus (kinderen tussen 8 en 12 jaar)	n.v.t.	6 gezinnen

Kennismaken met nieuwe media

De ZINiN Bibliotheek wil jong en oud kennis laten maken met nieuwe media. In 2016 werden daarom verschillende projecten georganiseerd, waaronder een workshop over vliegen met een drone en een workshop over het gebruik van een 3D-printer, 3D-pen en Virtual Reality-bril. Met deze bril konden de deelnemers een virtueel ritje in een achtbaan maken.

Lezingen Nico de Haan en Joris van Casteren

Door samen te werken met IVN Nijverdal en Staatsbosbeheer konden we in 2016 de bekende vogelkenner Nico de Haan naar het ZINiN Theater halen. Hij wist een volle theaterzaal van begin tot eind te boeien. In het najaar van 2016 zochten we vervolgens de samenwerking met de Sterrenwacht Hellendoorn. Met hen organiseerden we een lezing door schrijver Joris van Casteren, over het reizen naar de planeet Mars. De lezing werd gehouden in het Buitencentrum. Ook Van Casteren trok een volle zaal.

Exposities

Door samenwerking met de Historische Vereniging en verschillende werkgroepen konden al onze Bibliotheekfilialen in 2016 verschillende bijzondere exposities organiseren. Goede voorbeelden zijn de expositie over iconen in Haarle en de expositie over merklappen in Daarle. Sommige exposities zijn ontstaan vanuit onze ontmoetingsfunctie, zoals de expositie over fossielen die in de ZINiN Bibliotheek Hellendoorn te zien was.

Online cursussen voor alle Bibliotheekleden

In 2016 introduceerde de ZINiN Bibliotheek online cursussen waarmee leden een nieuwe hobby kunnen ontdekken, een vreemde taal kunnen leren, kunnen werken aan hun persoonlijke ontwikkeling of wegwijs kunnen worden in een computerprogramma. Al deze online cursussen worden aangeboden via de website van de ZINiN Bibliotheek.

Nederland leest en debatteert

Een absoluut hoogtepunt in 2016 was de komst van schrijver en columnist Özcan Akyol naar de ZINiN Bibliotheek Nijverdal. In het kader van 'Nederland Leest en debatteert' werd er een debattoer georganiseerd door de Bibliotheken van Overijssel en Gelderland. Samen met debatleider Akyol en twee lokale debataanjagers werd er gedebatteerd over een aansprekend thema: de democratie. De debatclub van Reggesteyn deed volop mee, evenals de aanwezige bezoekers.

	2015	2016
Aantal leden	9.294	9.640
Jeugd tot 18 jaar	6.136	6.643
Volwassenen	3.158	2.997
Aantal uitleningen	329.266	320.847
Bezoekers Bibliotheek Nijverdal	140.401	158.163
Bezoekers overige vestigingen	59.413	58.224
Totaal bezoekers	199.814	216.387
Cursisten digitale media	28	62
Nederland Leest debatdeelnemers	-	54
Bezoekers informatieve lezingen	249	323

4. ZINiN Theater

Met 67 professionele theatervoorstellingen en een bezettingspercentage van bijna 72 procent kijkt het ZINiN Theater terug op een goed 2016. De doelstelling die ZINiN jaarlijks van de gemeente Hellendoorn krijgt (namelijk: minimaal 40 theatervoorstellingen realiseren, met een bezettingsgraad van minimaal 60 procent) is ruimschoots gehaald. Kijken we naar voorgaande jaren, dan kunnen we constateren dat we stabiel blijven in deze prestaties. Het aantal uitverkochte voorstellingen (23) geeft bovendien aan dat podiumkunsten in de gemeente Hellendoorn nog steeds populair zijn. Daniël Arends, The African Mama's, The Dutch Eagles, 3J's, Johan Derksen, Trinity en Daniël Lohues waren enkele hoogtepunten uit het seizoen.

De programmering van het ZINiN kenmerkte zich door een breed en toegankelijk aanbod met ruimte voor talent en werd geboekt door de theater programmeur. In overleg met programmacoördinator van ZINiN is gekeken naar de afstemming met andere onderdelen van ZINiN. De programmeur kreeg steun en advies van de programmacommissie, die bestond uit vrijwilligers.

Samenwerking

Ook in 2016 werkten we samen met andere organisaties die actief zijn als het gaat om podiumkunsten. Zo bood het Overleg Kleine Theaters Overijssel (OKTO) ons kennis, inzicht in gelijksoortige problematiek, afstemming en programmeringsondersteuning. Het OKTO-overleg vond plaats op managementniveau, en ook de programmeurs en marketeers schoven aan. Daarnaast was er regelmatig overleg en samenwerking met het primair onderwijs en voortgezet onderwijs.

Toefje Zorg

In samenwerking met ZorgAccent en het Almelose Theater Hof 88, Het Parkgebouw in Rijssen en Het Punt in Vroomshoop programmeerden we een serie van vijf voorstellingen met thema's die raakvlakken hebben met situaties en uitdagingen waar cliënten van ZorgAccent tegenaan lopen, denk aan psychiatrie, leven met kanker en invaliditeit. Cliënten van ZorgAccent konden voor deze speciale voorstellingen voor € 10,- (in plaats van € 17,50) een theaterticket kopen. Indien gewenst werd er vervoer geregeld en konden de cliënten een beroep doen op extra zorg, in de vorm van gesprekken voor- en achteraf.

Kindervoorstellingen

Speciaal voor kinderen stonden er in 2016 verschillende voorstellingen voor het hele gezin op de agenda:

- Zondag 7 februari, Meneer monster
- Zondag 7 februari, Niek Michel
- Zondag 18 Oktober, De Zandtekenaar

Omdat de leeftijden binnen gezinnen vaak uiteenlopen en de doelgroep voor jeugdtheater heel precies bediend moet worden, boden we bij die gezinsvoorstellingen verschillende combinaties aan. Ouders hadden de keuze tussen twee voorstellingen (leeftijd 4+ en leeftijd 8+). Naast de voorstelling werden er ook wat kleine activiteiten georganiseerd, zodat het theaterbezoek voor iedereen in het gezin interessant zou zijn. Om het voor jonge gezinnen betaalbaar en laagdrempelig te houden waren er bij deze voorstellingen voor € 30,-

familietickets te koop.

Talent

Om nieuw talent een podium te kunnen bieden werkten we in 2016 samen met OKTO om de programmering van jonge talenten - die zonder ondersteuning financieel niet haalbaar is - mogelijk te maken. Ook de provincie Overijssel droeg hier financieel aan bij. Artiesten die nog niet voor een volledige voorstelling over materiaal beschikken, werd een plekje geboden in een Ongekend Talent-voorstelling, waarin drie korte optredens in een avondvoorstelling worden gecombineerd. In dit geval o.a. Debjet, O'Dreams en Kirsten van Teijn. In 2016 konden we talenten " Herman in een bakje Geitenkwark", Oeloek en René van Meurs een avondvullende theatervoorstelling bieden, zij hadden in 2015 een talentenplaats en hebben kunnen doorgroeien naar eigen avondvullend programma in de ZINiN programmering.

Communicatie en marketing

In 2016 was de seizoensbrochure nog steeds een belangrijk communicatiemiddel, maar ook de verschillende websites, de ZINiN-app, buitenreclame, nieuwsbrieven, persberichten en flyers werden veelvuldig ingezet. We kunnen steeds beter onze potentiële doelgroepen selecteren en hier met op maat gemaakte informatie op inspelen.

Vrijwilligers

Het theater heeft dankbaar samengewerkt met vele vrijwilligers voor gastheerschap, programmering, techniek en allerlei hand- en spandiensten. Gedurende het jaar 2016 zijn er ongeveer vijftig vrijwilligers voor het ZINiN Theater actief geweest.

Bezoekersaantallen 2016

	Aantal	Uitverkocht	Bezoekersaantallen	Percentage
Professionele theatervoorstellingen	67	23	13.273	71,68 %
Amateurtheatervoorstellingen	15	4	3.086	70,46 %
Totaal	82	27	16.359	

5. ZINiN Cultuur

ZINiN Tours

In 2016 waren de verwachtingen voor ons nieuwe concept ZINiN Tours hooggespannen. Met ZINiN Tours wilden we de mensen naar de cultuur brengen, in plaats van andersom. In samenwerking met een aantal musea in de Nederland hadden we mooie arrangementen samengesteld, inclusief rondleiding, ontvangst en vervoer. Ondanks onze goede voorbereidingen en de keuze voor zeer hoog gewaardeerde exposities kregen we helaas niet voldoende aanmeldingen. ZINiN Tours is daarom vroegtijdig gestopt.

ZINiN Taal

Met een vaste groep van deskundige en gemotiveerde vrijwilligers werken we vanuit de ZINiN Bibliotheek en ZINiN Cultuur al enige tijd aan het vernieuwen van de programmering rondom taal. Met dit kleine gezelschap programmeerden we in 2016 een origineel en steeds weer vernieuwend aanbod. In dit jaarverslag delen we graag een aantal voorbeelden.

Groot Hellendoorns Dictee

Het Groot Hellendoorns Dictee is al jaren een daverend succes. Ook in 2016 deden nagenoeg alle basisscholen mee en zat de zaal vol met ouders, docenten en andere geïnteresseerden. Vooraf kregen de onderwijzers een proefdictee toegestuurd, zodat zij het niveau konden inschatten en de deelnemers konden selecteren. Elke school werd vertegenwoordigd door één leerling uit groep zeven en één leerling uit groep acht. Zo zaten in 2016 bijna vijftig kinderen op het toneel, die het dictee maar wát spannend vonden. Ook het publiek schreef driftig mee, en kwam er zo achter dat het Groot Hellendoorns Dictee nog helemaal niet zo gemakkelijk is. De titel 'Beste speller van Hellendoorn' heeft in de afgelopen twintig jaar dan ook een hoge status verworven. In 2016 ging de titel naar Siem Ligtenberg van de Sint Sebastianusschool.

Literaire Pubquiz

Na het grote succes van de eerste editie werd in 2016 de tweede editie van de Literaire Pubquiz georganiseerd. Ook deze editie is een groot succes te noemen. Maar liefst veertig deelnemers - stuk voor stuk echte boekenkenners - gingen de strijd met elkaar.

Workshops

ZINiN Cultuur heeft in 2016 weer een aantal workshops aangeboden, in verschillende disciplines. De basisschoolleerlingen konden een keuze maken voor deelname aan een workshop van ZINiN of aan een proefles bij een culturele vereniging of cultuuraanbieder. Andere jaren werd hiervoor aan iedere leerling persoonlijk het boekje 'Kennismaken met Cultuur' uitgereikt. Dit jaar is voor het eerst zonder de afdeling sport van de gemeente Helendoorn een boekje gemaakt. Zowel deelnemers als aanbieders moesten erg wennen aan de nieuwe situatie. Hoewel technisch alles goed en efficiënt verlopen is, mochten we helaas veel minder deelnemers verwelkomen dan vooraf verwacht. Dit is een aandachtspunt.

Straattheater

Mede dankzij de steun van Op naar Nijverdal konden ook tijdens het Straattheater in 2016 weer veel verschillende artiesten op straat hun kunsten vertonen, het betrof dit jaar 10 acts.

Het Straattheater werd georganiseerd op Tweede Pinksterdag. Enkele duizenden inwoners en gasten kwamen met plezier naar Nijverdal om van de terrasjes en het theater op straat te genieten.

ZINiN Jeugdtheaterschool

Het hele jaar 2016 is er onder de noemer ZINiN Jeugdtheaterschool door twee klassen hard gewerkt aan persoonlijke ontwikkeling én een mooie theatervoorstelling. De lessen van de ZINiN Jeugdtheaterschool vonden grotendeels plaats in De Smidse.

Impuls Muziekonderwijs

Nadat in 2015 de aanvraag 'Impuls Muziekonderwijs' in gang is gezet, is ZINiN Cultuur in 2016 begonnen met de uitvoering ervan op de basisscholen. Met 'Impuls Muziekonderwijs' wil ZINiN in de gehele gemeente Hellendoorn het muziekonderwijs op school verbeteren. Daarnaast willen we de doorstroming naar het naschoolse muziekaanbod voor kinderen stimuleren. In 2016 hebben vijf scholen zich hiervoor aangemeld. Zij zijn met succes gestart.

Professionalisering cultuuronderwijs

Samen met Rijnbrink heeft ZINiN Cultuur in 2016 zes basisscholen ondersteund om hun visie op cultuureducatie op zowel bestuurlijk als schoolniveau verder te ontwikkelen. Zo kunnen deze scholen een betere bijdrage leveren aan de professionalisering van hun leerkrachten.

Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK)

In 2016 hebben elf basisscholen in de gemeente Hellendoorn meegedaan aan het project Cultuureducatie met Kwaliteit. Onder begeleiding van Rijnbrink en de combinatiefunctionaris van ZINiN Cultuur zijn de scholen ondersteund bij het ontwikkelen van een doorgaande leerlijn cultuureducatie. Hierbij heeft iedere school gekozen voor een specifieke discipline. In de gemeente Hellendoorn betrof het twee projecten muzikale vorming, vijf projecten dramatische vorming, drie projecten beeldende vorming en één project cultureel erfgoed.

Cultuurmarkt 2016

In 2016 werd door ZINiN Cultuur alweer voor de achtste keer de Cultuurmarkt georganiseerd. Deze markt biedt een podium aan alle culturele verenigingen, organisaties en docenten uit de gemeente Hellendoorn. In de hal en buiten om het van het Huis voor Cultuur en Bestuur kon het aanwezige publiek onder meer genieten van mooie optredens.

Programmering met basisonderwijs

Het basisonderwijs in de gemeente Hellendoorn maakt intensief gebruik van de theaterfaciliteiten in het ZINiN Theater. Samen met de combinatiefunctionaris van ZINiN Cultuur werden er in 2016 voorstellingen geboekt, die door verschillende scholen en klassen gezamenlijk werden bezocht. Dit betekende voor de scholen niet alleen een besparing op de kosten, ook bood het ze betere theaterproducties dan wanneer zij het zelf zouden organiseren in de kleine aula's van hun eigen scholen.

6. ZINema

In de loop der jaren is ZINema uitgegroeid tot een belangrijke vaste waarde binnen de ZINiN-organisatie. Steeds weer worden er nieuwe doelgroepen gevonden, waarvoor we een passende programmering weten te vinden. Het jaarlijkse bezoekersaantal is met tussen de 12.000 en 13.000 bezoekers stabiel te noemen. Voor het populaire en commerciële genre is vooral de beschikbaarheid van goede titels bepalend voor de kaartverkoop. In 2016 waren onder meer de films Zootropolis, Rokjesdag, Finding Dory en Soof 2 te zien.

Filmhuis

Het Filmhuis is ook in 2016 weer zeer populair gebleken. Een groeiende groep (vaste) bezoekers weet het Filmhuis te vinden. De Filmhuisfilms worden twee keer per maand op dinsdagavond vertoond. ZINema maakt passief deel uit van het OFO (Overijssels Filmhuis Overleg), dat kennis en programmeringstips aanbiedt voor vrijwilligers van filmhuizen. In de ZINiN-constructie wordt voor ZINema niet met vrijwilligers gewerkt, maar uiteraard is kennis altijd welkom.

Special interest

Zo af en toe komen er speciale films voorbij die eigenlijk niet in het populaire genre, maar ook niet in het genre Filmhuis passen. Zo zijn we in 2016 begonnen met het boeken van een documentaireserie over grote schilders, denk aan Monet en Jeroen Bosch. Deze films worden vertoond op zondagmorgen. De formule blijkt te werken: per voorstelling mochten we veertig tot zestig bezoekers verwelkomen.

Live-registraties

Dankzij een update van de hard- en software kon ZINema in 2016 live-registraties van enkele bijzondere concerten weergeven. Zo was het concert van André Rieu op het Vrijthof en zijn kerstconcert bij ons integraal te zien. En ook de exclusieve opname van het optreden van The Rolling Stones in Havana werd integraal bij ons uitgezonden. Dit concert werd wereldwijd overal op hetzelfde moment uitgezonden. Zowel de concerten van André Rieu als The Rolling Stones trokken bij ZINema een goedgevulde zaal.

Bezoekersaantallen 2016

	Aantal	Bezoekersaantallen	Percentage
Filmvoorstellingen	482	12.875	10,42 %

7. Openluchttheater Nijverdal (OTN)

In 2016 heeft het Openluchttheater Nijverdal (OTN) wederom een flinke opknapbeurt gekregen. Iedere dinsdag kwam een ploeg van circa tien vrijwilligers bij elkaar om het theater (nog) aantrekkelijker en gebruiksvriendelijker te maken voor zowel bezoekers als vrijwilligers. Eerder zijn in 2009 al de banken vernieuwd en werd in 2013 de toneeloverkapping verplaatst, de kiosk verbouwd en de bestrating vernieuwd. In 2014 werden de tribunetreden voorzien van granietkeien en in 2015 volgde de bouw van een multifunctionele kussenopslag - de Echoput - en de verfraaiing van de entree. In 2016 is de oude buitenbar afgebroken en opnieuw opgebouwd.

Net als voorgaande jaren bood het OTN ook in 2016 weer een breed scala aan voorstellingen. Concerten van lokale bands met Doktersbos Rock, The Bruceband, Country Music in the Woods, Summerfolk, Dolf Jansen en The LSB Experience, bijvoorbeeld. Ook lokaal talent kwam aan de beurt, waaronder De Gagelspöllers met 'Sprook!', een origineel kindertoneelstuk, en de KSW en Advendo met een reeks sprookjesachtige familieconcerten. Ook stond er voor de eerste keer een comedy-avond op het programma en zijn er enkele films vertoond. Verder was het Maluku Festival, een festival met veel Molukse zang- en dansgroepen uit de gemeente en de regio, één van de absolute hoogtepunten in 2016. Het Maluku Festival werd afgesloten met een concert van Massada. Het festival werd georganiseerd samen met de vrijwilligers van Bunga Tandjung en met steun van de provincie Overijssel en het Dorpsbudget.

2016 kende een zomertheaterseizoen met wispelturig weer. Vandaar dat we een tarp boven de midden tribune hebben gehangen, zodat bezoekers tijdens de voorstellingen toch droog en - dankzij nieuwe kussens - comfortabel konden zitten. Zo konden we bij veel voorstellingen toch op 300 bezoekers rekenen.

8. De Smidse

De Smidse is een nieuw podium dat aan de ZINiN-organisatie is toegevoegd. De Smidse is het voormalige ketelhuis van de Koninklijke Stoom Weverij aan het Hoge Dijkje in Nijverdal. De Smidse maakt onderdeel uit van het fabrieksterrein van TenCate, waar Ter Steege Bouw Vastgoed eigenaar van is. Een definitieve herbestemming van De Smidse laat op zich wachten tot de ontwikkeling van het gehele TenCate-terrein van start gaat. Tot die tijd heeft Ter Steege Bouw Vastgoed ons het beheer van De Smidse gegund.

In overleg met de overige gebruikers van De Smidse, namelijk de Historische Kring Hellendoorn-Nijverdal en Stichting Eigen Oogst, hebben we in 2016 een programmering kunnen realiseren voor de periode tussen december 2016 en mei 2017. We hebben hierbij bewust gekeken naar een programmering die recht doet aan het historische karakter van het pand. Het is namelijk een prachtig rijksmonument dat zicht bij uitstek leent voor shows van singer-songwriters, stand-up comedians, een blues-night of een sfeervolle jazz-night.

Ook hebben we allerlei aanpassingen moeten doen aan zowel de akoestiek als de horecavoorzieningen. De Smidse voldeed niet aan de geluidstechnische kwaliteitseisen van ZINiN. Onze technicus Niek van Duren heeft daarom met een team van vrijwilligers en beperkte financiële middelen enkele maanden aan het podium gewerkt. Een lastige klus, omdat het karakter van De Smidse absoluut niet aangetast mocht worden. Daarom zijn er onder meer doeken aan het plafond gehangen en zijn er panelen op de muren geplaatst. Ook het verouderde horecapunt heeft een upgrade gekregen. Het vernieuwde horecapunt is uitgebreid, gemoderniseerd en in staat om een publiek tot 200 bezoekers binnen afzienbare tijd te bedienen.

Op 7 juli 2016 hebben we een testavond georganiseerd, waarbij al het ZINiN-personeel, inclusief partner, en al onze vrijwilligers waren uitgenodigd. Met een optreden van de Sofa Rockers werd de vernieuwde akoestiek van het gebouw goed getest.

In oktober 2016 hadden we de programmering volledig rond. Het eerste officiële optreden stond gepland voor zondag 18 december 2016: een dinershow met jazzzangeres Marlies Claasen (en haar band) en auteur Bas Steman. Helaas hebben wij deze dinershow moeten annuleren vanwege een te hoog kostenplaatje en een te geringe belangstelling. Voor ons een teleurstelling, maar zeker geen ontmoediging om door te gaan met De Smidse. In 2017 staan daarom de volgende voorstellingen op de agenda:

- Zondag 12 februari 2017, AJ Plug & Guy Smeets
- Zaterdag 25 februari 2017, Comedy Express I
- Zaterdag 4 maart 2017, Josh Savage, Matt Perriment en Thijs van der Meulen (Backgammon)
- Zaterdag 22 april 2017, Comedy Express II

In 2016 heeft de theaterschool van ZINiN wekelijks haar lessen verzorgt in de Smidse.

9. Toeristisch Bureau Hellendoorn

In 2016 heeft het Toeristisch Bureau Hellendoorn (hierna TBH) een andere weg ingeslagen in de samenwerking met de Gemeente Hellendoorn. Daar waar we voorheen binnen onze eigen begroting werkten, is het dit jaar mogelijk gebleken om financiële middelen te genereren voor (extra) productontwikkeling, promotie en samenwerking. We ervaren dit op projectbasis werken als een zeer prettige vorm van samenwerking.

Daarnaast zijn in overleg de contacten met de HORT (Hellendoornse Ondernemers in Recreatie en Toerisme) afgenomen. We hebben inmiddels geconstateerd dat we dit contact graag weer willen aanhalen, want ondanks de goede samenwerking met de gemeente is een klankbord voor het afstemmen van onder meer visie en productontwikkeling onmisbaar. Inmiddels zijn de eerste stappen richting de vertegenwoordigers van de HORT gezet.

Het aantal overnachtingen binnen onze gemeente laat na 2014 een stijgende lijn zien. Waar het aantal overnachtingen in 2015(387.015) ten opzichte van 2014 (358.786) in een stijgende lijn heeft ingezet zien we in 2016 deze stijging doorzetten (397.620). Dit wordt door de diverse verblijfsaccommodaties bevestigd.

Nieuw Beeldmerk Hellendoorn Natuurlijk Avontuurlijk

In 2016 hebben we, mede dankzij financiële bijdragen van de gemeente, diverse promotionele producten - denk aan pennen en beachflags - met het nieuwe beeldmerk van de gemeente Hellendoorn ontwikkeld. Ook alle huidige producten van het TBH zijn in 2016 aangepast naar de nieuwe vormgeving. Nieuw is verder de welkomstmap, gevuld met folders en informatieve flyers, die overnachtingsaccommodaties gratis kunnen bestellen. In 2016 zijn er 4.000 welkomstmappen afgenomen. Ook is er vanuit de gemeente Hellendoorn in 2016 een bedrag beschikbaar gesteld voor het realiseren van nieuwe fotoreportages. Fotograaf Emile Willems gaat ons voor de periode van een jaar voorzien van nieuw beeldmateriaal van evenementen, locaties en natuur.

Samenwerking Twente Marketing

Na het faillissement van het Twents Bureau voor Toerisme is in de tweede helft van 2016 onder leiding van Gastvrij Twente, Twente Marketing opgericht. De afgelopen maanden hebben we diverse bijeenkomsten gehad met de besturen van de toeristische organisaties van de Twentse gemeenten en de merkleider van Twente Marketing, Quirine ter Haar. Naast deze bijeenkomsten hebben we persoonlijke gesprekken gevoerd met Ter Haar en met de voorzitter van Gastvrij Twente.

Samenwerking NP Sallandse Heuvelrug

Net als andere jaren hebben we ook in 2016 intensief samengewerkt met NP De Sallandse Heuvelrug. Naast het afstemmen van promotie en activiteiten worden in verschillende werkgroepen ook nieuwe activiteiten ontwikkeld. Een voorbeeld hiervan is de Ondernemerssafari, een netwerkbijeenkomst waarvan het TBH in samenwerking met de landelijke IVN de organisator was. Een ander voorbeeld is de Paarse Loper, waarmee

aandacht werd gevraagd voor de bloei van de heide. Het TBH heeft samen met Toerisme Rijssen-Holten de kar getrokken in de organisatie van veertien arrangementen, dertien activiteiten en de promotie - onder meer middels de website paarseloper.nl, folders en spandoeken en 2.000 gadgets in de vorm van fietszadeldekjes.

De gemeenten Hellendoorn en Rijssen-Holten hebben de verantwoordelijkheid op zich genomen om het NP en haar directe omgeving verder te ontwikkelen. Dit is vormgegeven in de in november 2016 goedgekeurde Stimuleringsagenda. Het TBH was nauw betrokken bij de totstandkoming hiervan. Tevens zijn we door het onderzoeksbureau gevraagd een overzicht te maken van het totale aanbod van producten, activiteiten, locaties en organisaties in het gebied.

In de zomer van 2016 heeft het Ministerie van Economische Zaken de wedstrijd 'Mooiste Natuurgebied van Nederland' uitgeschreven. Het TBH is voor het NP - in samenwerking met Marketing Oost, IVN en de gemeenten Hellendoorn en Rijssen-Holten - onder meer betrokken geweest bij de Publiekscampagne.

Samenwerking Tourist Info's West Twente

In 2016 is vanuit de samenwerking met de Tourist Info's van Wierden-Enter, Twenterand en Rijssen-Holten een Kinderbelevingskaart ontwikkeld. Deze toeristische kaart (oplage 15.000), laat een totaaloverzicht zien van het aanbod aan activiteiten voor kinderen. Om het gebied rondom de Regge en de Sallandse Heuvelrug meer onder de aandacht te brengen is daarnaast de website beleefwesttwente.nl gelanceerd. Door onze ligging op de grens van Salland en Twente hebben we verder gebouwd aan onze goede relatie met Toerisme Rijssen-Holten. Zo hebben we ons in 2016 gezamenlijk gepresenteerd in het Salland Magazine en in de Recreatiekrant Salland. Deze publicaties zijn naast eigen financiële bijdragen mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van de gemeente Rijssen-Holten en de gemeente Hellendoorn.

Op Naar Nijverdal

Het TBH had ook in 2016 zitting in de adviesraad van Op Naar Nijverdal. Wij zijn de verbindende factor tussen de ondernemers in het centrum en de toeristische sector. Ook werken we samen met de centrumcoördinator en het bestuur van Op Naar Nijverdal.

Tourist Info

De openingstijden van de Bibliotheek en daarmee ook van Tourist Info Nijverdal zijn met ingang van september 2016 gewijzigd. De avondopenstelling is van de maandag naar de dinsdag verschoven. Eén van de redenen hiervoor is dat er op dinsdagavond meer reuring is in het Huis van Cultuur en Bestuur en we daarmee extra aandacht voor de ZINiN Bibliotheek kunnen genereren.

Naast het gastheerschap en de informatievoorziening - onder meer door de verkoop en het gratis aanbod van producten - verzorgde Tourist Info voor meerdere organisaties in de gemeente Hellendoorn de kaartverkoop van hun evenementen. Binnen de samenwerking met Op Naar Nijverdal heeft onze Tourist Info deelgenomen aan een aantal winkelattracties. Ook hebben we de kaartverkoop voor de schaatsbaan in Nijverdal verzorgd.

Van april tot eind oktober is de Tourist Info in Hellendoorn geopend. De Tourist Info bevindt zich in het Gerrit Valk's Bakkerij – en IJsmuseum. Het gastheerschap wordt hier verzorgd door de vrijwilligers van de museumbalie.

Het Dorpshuis van Daarlerveen is in 2016 voorzien van een digitale informatie-zuil en in de kiosk kunnen bezoekers sindsdien diverse toeristische producten, zoals fiets- en wandelroutes, afnemen.

Promotie

In 2016 hebben we via de website evenementen en activiteiten (ruim 600), maar ook diverse dag- en verblijfsrecreaties gepromoot. In 2016 zijn we overgegaan naar een website met een modernere lay-out en meer functionaliteiten. De website heeft ruim 105.000 bezoekers getrokken. Verder hebben we - in samenwerking met de gemeenten Hellendoorn en Rijssen-Holten en de collega's van Toerisme Rijssen Holten - acht pagina's afgenomen in het Salland Magazine. Hierin hebben we aandacht gevraagd voor ons werkgebied. Tevens werden de diverse netwerken (fiets, wandel, MTB, paard) in dit magazine uitgelicht. Ook hebben we in 2016 21 maal de UITagenda uitgegeven, zijn er diverse advertenties geplaatst (onder meer rondom het NK Veldrijden, de Hellendoorn Rally en Treintje Bello), hebben we 'Lekker UIT in Hellendoorn!' uitgegeven en leverden we de input voor de agenda in het Twents Volksblad. Tot slot waren we actief op Facebook (712 volgers) en Twitter (1.145 volgers). In 2016 hebben we 633 berichten geplaatst.

Lekker UIT in Hellendoorn!

Zoals ieder jaar is ook in 2016 de informatieve flyer 'Lekker UIT in Hellendoorn!' uitgegeven. In een oplage van 15.000 stuks is deze verspreid onder alle recreatieve en toeristische organisaties. Tijdens de ledenavond die dit jaar is gehouden bij het Buitencentrum Sallandse Heuvelrug is de 'Lekker UIT in Hellendoorn' 2016 gepresenteerd aan de leden.

Producten

In 2016 zijn er diversen nieuwe producten ontwikkeld en een aantal producten zijn opnieuw onder de loep genomen. Denk hierbij aan de welkomstmap voor de verblijfsgasten, de plattegrond van de gemeente Hellendoorn, de verblijfsvoucher (inzetbaar bij evenementen om mensen te verleiden tot een herhaalverblijf), de kinderbelevingskaart, een flyer met oplaadpunten voor elektrische fietsen en een cadeaubon voor de Enterse zomp 'de Schuttevaer'. De door het TBH gemaakte fietsroutes zijn vanwege aanpassingen in het knooppuntennetwerk in 2016 opnieuw uitgegeven. En ook 'Rondje Hellendoorn' - een fietstocht door Hellendoorn en omgeving - en 'de Nijvere Loper' - een wandeling door Nijverdal - zijn opnieuw vormgegeven en uitgegeven.

Bijzondere activiteiten

Dagje Historisch Hellendoorn

Het Bakkerij- en IJsmuseum heeft ons in 2016 gevraagd om mee te werken aan de ontwikkeling van een dag arrangement voor touroperators. Het resultaat is 'Dagje Historisch Hellendoorn'. Tijdens 'Dagje Historisch Hellendoorn' brengen mensen een bezoek aan het Bakkerij- en IJsmuseum, lunchen ze bij de Gulle Goedzak, brengen ze een bezoek aan Erve Hofman, maken ze een ritje in de paardentram en genieten ze tot slot van een buffet op

Landgoed Schuilenburg. Het TBH verzorgt de promotie en boekingen van 'Dagje Historisch Hellendoorn' en onderhoudt het contact met de ondernemers.

Heksendoorn

Ook de herfstvakantie van 2016 stond in het teken van Heksendoorn. Van zondag tot zondag organiseerde het TBH dagelijks activiteiten voor kinderen in de basisschoolleeftijd. We werkten hiervoor nauw samen met diverse ondernemers en meer dan 120 vrijwilligers. Het absolute hoogtepunt was wederom de spannende heksentocht (1.000 deelnemers) door de bossen van Hellendoorn.

10. Facilitair en verhuur

Activiteiten en bezoekersaantallen 2016

	Aantal/dagdelen	Uitverkocht	Bezoekersaantallen
Dorpshuis Theater	82		13.481
Dorpshuis Vergadercentrum	191		4.234
Commercieel Theater	8		1.295
Commercieel Vergadercentrum	88		1.425
Eigen activiteiten commercieel/cultureel	11	3	5.525
Totaal	380	3	25.960

In 2016 werden dertien activiteiten minder georganiseerd dan in 2015. Toch mochten we in totaal op 3.600 bezoekers meer rekenen dan in 2015. Dit komt mede doordat het ZINiN Theater in 2016 het startpunt was van de Diepe Hel Holterbergloop.

Lounge bezoekersaantallen

	2015	2016	Vershil
Lunches op locatie aantal personen	2.099	2.485	386
Lunches op locatie aantal	145	149	4
Bezoekers lounge	10.272	10.383	111

11. Sociaal

Kengetallen van het personeelsbestand ZINiN

COH:

Per 31 december 2016 werkten bij COH 22 personen, 4 mannen en 18 vrouwen. Totaal 10,8 Fte's met een gemiddelde leeftijd van 38 jaar.

In het jaar 2016 zijn er 4 werknemers uit dienst gegaan; 2 door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en 2 door studie, waarvoor er weer 1 werknemer is aangenomen.

Voor 2 werknemers is via het UWV een WAZO uitkering aangevraagd en 1 werknemer is aangenomen voor invulling van het zwangerschapsverlof.

Bibliotheek:

Per 31 december 2016 werkten bij de Bibliotheek 19 personen, 1 man en 18 vrouwen.

Totaal 8,9 Fte's met een gemiddelde leeftijd van 55 jaar.

In het jaar 2016 is er 1 werknemer uit dienst gegaan door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en is er 1 werknemer aangenomen.

Stagiairs:

In het jaar 2016 hebben er 13 personen stage gelopen bij ZINiN, 6 mannen en 7 vrouwen. Zij volgden opleidingen in Techniek Podiumkunsten, Toerisme, Grafisch Vormgeving en Marketing/Communicatie. ZINiN heeft op diverse afdelingen deskundige en erkende stagebegeleiders.

Functiegebouw ZINiN

Om een solide organisatie te hebben is er afstemming nodig binnen de verschillende afdelingen, met name binnen de bibliotheek en COH. Er zijn twee cao's waar we mee te maken hebben: cao Bibliotheken en cao Zorg en Welzijn. Bij beide cao's werken we 36 uur per week en wordt er beloond volgens inschaling en anciënniteit binnen de geldende cao's. In begin 2015, na de directiewisseling, is het hele functiehuis bekeken.

Functieomschrijvingen zijn gemaakt en getoetst in de functiematrix van de cao's. Daarnaast was het belangrijk of die functie in het organogram paste en hoe het ZINiN breed gewaardeerd werd.

In 2016 hebben we, met ondersteuning van het MT, dit proces verder door ontwikkeld en nu met name om het functiehuis van de bibliotheek in te richten. Hier hebben we te maken met een cao bibliotheek, een functiehuis Formulebibliotheek en ZINiN brede functies.

Jaarlijks vinden er voortgangsgesprekken plaats en zo nodig vervolgggesprekken.

Wijziging cao Zorg en Welzijn voor COH

Optimale inzetbaarheid is de rode draad van de wijzigingen in de cao, tijdig anticiperen op de arbeidsmarkt en organisatie, continuïteit van de organisatie. De nieuwe cao wil volwassen arbeidsrelaties bevorderen en dat vraagt van de organisatie om met elkaar in gesprek te gaan. Denk bij optimale inzetbaarheid aan: Het volgen van een training, scholing of opleiding. Het aanpassen van arbeidstijden, het opnemen van verlof.

Hiervoor zijn budgetten ingesteld; de werknemer kan zijn vitaliteitsuren inzetten en de werkgever bouwt een klein deel (max. rond € 50) per maand op voor de werknemer.

Daarnaast kan de werknemer periodiek een arbeidsvoorwaardenarrangement samenstellen dat past bij hun persoonlijke situatie of bij de fase van hun loopbaan. Hiervoor zijn de vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en bovenwettelijk verlof met enkele andere componenten gebundeld tot een budget.

2016 was een overgangsjaar en na akkoord gemeente i.v.m. subsidiëring cao consequenties, is in overleg met de OR besloten om in 2017 deze cao wijziging door te voeren.

12. Raad van Toezicht

ZINiN onderschrijft de landelijke 'Code Cultural Governance' voor maatschappelijke en culturele instellingen. Daarin staan de voorwaarden beschreven voor goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording. ZINiN werkt daarnaast volgens het Raad van Toezicht-model. Dit betekent dat de Raad van Toezicht toezicht houdt op het beleid en de resultaten van ZINiN. Ook vervult de Raad van Toezicht de werkgeversrol voor de directeur-bestuurder.

De directeur-bestuurder heeft voor onderwerpen als de strategie van de organisatie en de financiering daarvan, het jaarplan en de bijbehorende begroting, de jaarrekening en het jaarverslag de goedkeuring nodig van de Raad van Toezicht. Een externe accountant zorgt voor de onafhankelijke controle op de jaarrekening bibliotheek, op basis waarvan een goedkeurende verklaring wordt afgegeven. Voor COH is met ingang van 2016 een samengestelde jaarrekening overeengekomen waarbij de accountant een controle en uitspraak doet omtrent de te behalen prestaties zoals vastgesteld in de jaarlijkse subsidie voorwaarden. Het overleg tussen Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder vindt plaats volgens een jaarlijks vastgesteld schema.

In 2016 heeft de Raad van Toezicht vier reguliere vergaderingen gehad. De bijeenkomsten vonden plaats in aanwezigheid van de directeur-bestuurder, met uitzondering van de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- Prestatie-indicatoren (KPI's) van de organisatie
- Personele aangelegenheden
- Beleid en organisatie: directiereglement, communicatie en marketing, missie en visie
- Jaarrekening
- Jaarverslag
- Benoeming accountant
- Cultural Governance

Daarnaast heeft de Raad van Toezicht zich in verschillende samenstellingen bezig gehouden met de nieuwe missie en visie en heeft het jaarlijkse overleg met de Ondernemingsraad van ZINiN plaatsgevonden. Ook is er gesproken over de rol van de Ondernemingsraad, het verloop van de medezeggenschap en de ontwikkelingen rondom strategie en beleid.

In 2016 is voormalig voorzitter Benno de Jong vervangen door Herman Eggink.
Op 31 december 2016 behoorden tot de Raad van Toezicht van ZINiN:

Naam	Functie	Kennisveld	Beroep
Herman Eggink	Voorzitter	Bestuur en financiën	Voormalig bestuurder Rabobank
Tineke Roetman		Theater en cultuur, educatie	Docent Frans, Reggesteyn Nijverdal
John Mulder		Marketing en relatiebeheer	Eigenaar Mulder Makelaardij
Judith Besten	Secretaris	Organisatie	Manager Wonen, Woningstichting Hellendoorn
Wouter Felix		Bestuur en educatie	Docent Wiskunde, AOC Oost Twello

Colofon

Dit jaarverslag is samengesteld en geschreven door Chris Funk, Alby Mulder, Ria van der Wielen, Judith Roelofs, Nico Engbers, Alice Smit en Hetty Bootsvelde.